

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådssp. F-G

Hvornår: 6. juni 2023 kl. 13.00

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

Tekst:

Samrådsspørgsmål F

Hvordan vil ministeren sikre, at personer, der begår alvorlig kriminalitet som bandekriminalitet, vold mod børn og seksualforbrydelser, ikke kan få dansk statsborgerskab, når det stadigvæk ikke er lykkedes at implementere den skærpelse, der blev aftalt i 2018, og som skulle medføre permanent udelukkelse fra statsborgerskab for personer, der har begået sådanne forbrydelser?

Samrådsspørgsmål G

Vil ministeren oplyse, hvad der konkret står i vejen for, at aftalen om indfødsret fra 2018 mellem et bredt flertal af Folketingets partier bliver overholdt for så vidt angår permanent udelukkelse fra dansk statsborgerskab ved visse former for kriminalitet, og kan ministeren redegøre for, hvad der konkret er blevet gjort siden 2018 for at finde en

24. maj 2023

Sags nr. 2023 - 7783
Akt-id 2311125

løsning på problemet med at kontrollere ansøgers tidligere domme, og hvorfor der stadig ikke er fundet en løsning efter næsten fem år?

Tale:

[Indledning]

- Først og fremmest tak for spørgsmålene.
- Jeg har for nyligt besvaret et lignende spørgsmål, som er stillet af spørgeren [IFU spm. 24 (Alm. del)], hvor jeg gennemgår de udfordringer, der er med samspillet mellem reglerne om sletning af oplysninger i Kriminalregisteret og reglerne om karens eller udelukkelse i cirkulæreskrivelsen om naturalisation.
- Som det lidt teknisk fremgår af besvarelsen, så skyldes udfordringerne, at reglerne ikke ses at være opbygget efter en indbyrdes fuldt ud overensstemmende systematik.
- Uoverensstemmelsen betyder, at der kan være tilfælde, hvor oplysninger om kriminalitet er slettet i Kriminalregisteret og derfor ikke vises ved opslag, men hvor det

begåede forhold fortsat ville kunne udløse karenstid eller udelukkelse efter reglerne i cirkulæreskrivelsen om naturalisation.

[Indfødsrets aftalen fra 2018]

- Indfødsretsudvalget er løbende blevet orienteret om arbejdet med at finde en løsning på problemstillingen. Jeg vil alligevel sætte et par ord på forløbet.
- Den 29. juni 2018 indgik den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti som bekendt en aftale om indfødsret, hvor det blandt andet fremgik, at aftaleparterne ønskede skærpet opmærksomhed på tilfælde, hvor dansk statsborgerskab kan frakendes ansøgere, som har fortiet kriminelle handlinger begået forud for ansøgningstidspunktet, fordi det derved kan godtgøres, at indfødsretten er erhvervet ved svig.
- I efteråret 2018 iværksatte Udlændinge- og integrationsministeriet derfor i samarbejde med Justitsministeriet, herunder Rigspolitiet, en undersøgelse af samspil-

let mellem reglerne om sletning af oplysninger i Kriminalitetsregistret og reglerne om karens eller udelukkelse i cirkulæreskrivelsen om naturalisation.

- Grundlæggende handler det om, at der er behov for at opbevare oplysninger om kriminalitet i længere tid, end hvad der er muligt efter de gældende regler for Kriminalregistret.
- Det viste sig hurtigt, at der er forskellige udfordringer forbundet med at udvide kriminalregisteret, så det omfatter flere strafbare forhold, end det gør i dag.

Det skyldes bl.a., at kriminalregisteret er et gammelt system med sparsomme tekniske muligheder.

- Udlændinge- og Integrationsministeriet orienterede ved brev af 29. juni 2020 Folketingets Indfødsretsudvalg om, at der endnu ikke var en endelig afklaring af, hvordan udfordringerne med den indbyrdes uoverensstemmelse kunne løses, herunder at nogle udfordringer af databeskyttelsesretlig karakter havde givet anledning til yderligere overvejelser.

[Indfødsretsaf talen af 2021]

- Den tidligere socialdemokratiske regering indgik den 20. april 2021 sammen med Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance som bekendt en ny indfødsretsaf tale.
- En af de centrale ting i den nye af tale var, at man blev enige om at skærpe vandelskravet.
- Blandt andet blev man enige om, at en ansøger, der er idømt betinget eller ubetinget fængsel, fremover skulle udelukkes fra at blive dansk statsborger.
- Herudover blev man blandt andet enige om at skærpe karensbetingelserne således, at karenstiden – altså den periode, hvor man ikke kan erhverve dansk statsborgerskab – for ansøgere, der flere gange begår karensgivende strafbare forhold, fremover blev forlænget.
- Jeg er meget tilfreds med den linje, som blev lagt i forhold til vandelskravet.
- Jeg mener derfor også, at vi siden 2018-af talen blev indgået – og som er den, som spørgeren refererer til –

har skærpet vandelskravet yderligere, så endnu flere kriminelle udelukkes fra at få dansk statsborgerskab.

[Sletning af oplysninger i Kriminalregisteret]

- Det var også vigtigt for aftaleparterne med 2021-aftalen, at der i sagsbehandlingen er adgang til alle oplysninger om strafbare forhold, som er omfattet af karens- og udelukkelsesreglerne, så reglerne kan håndhæves effektivt.
- Aftaleparterne lagde derfor vægt på, at regeringen fortsat havde fokus på snarest muligt at løse udfordringerne i samspillet mellem reglerne om registrering og sletning af oplysninger i Kriminalregisteret og reglerne om karens eller udelukkelse ved naturalisation.
- Der blev på den baggrund nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe om mulige løsningsmodeller for oplysninger om vandel til brug for naturalisationssager.
- Der blev i maj og juni 2022 afholdt to møder i den tværministerielle arbejdsgruppe, hvor forskellige løsningsmodeller blev drøftet.

- Formålet med arbejdsgruppen har været at kortlægge mulige løsningsmodeller for oplysninger om vandel til brug for behandlingen af naturalisationssager.
- Der blev senest afholdt møde i arbejdsgruppen den 30. juni 2022, hvor flere mulige løsninger blev drøftet, herunder med input fra Justitsministeriet og Rigspolitiet.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet har i forlængelse af disse møder overvejet muligheden for at oprette et nyt register med oplysninger om strafbare forhold om alle udlændinge.
- Det er dog ministeriets vurdering, at et sådan selvstændigt register umiddelbart rejser nogle databeskyttelsesretlige udfordringer, som vil skulle undersøges nærmere.
- Det handler simpelthen om, at det skal overvejes nærmere, om det er berettiget efter reglerne om databeskyttelse at opbevare oplysninger om strafbare forhold for alle udlændinges – potentielt for altid – uanset at ministeriet kun vil have brug for disse oplysninger i relativt få sager.

- Det er desuden vurderingen, at udviklingen af et nyt register vil medføre betydelige udgifter i størrelsesordenen af et tocifret millionbeløb. Vurderingen hviler bl.a. på, at det tidligere er vurderet, at alene justeringer i Kriminalregisteret vil løbe op i omkostninger i den størrelsesorden, hvorfor det samme forventes at ville gøre sig gældende her. Vurderingen af omkostningerne er således foretaget på det grundlag, der foreløbigt er tilvejebragt, og vil selvsagt skulle undersøges nærmere.
- Disse udfordringer vil jeg gerne drøfte med den nuværende aftalekreds bag indfødsretsaftalen. Jeg påtænker derfor – som jeg også har nævnt i min besvarelse af spørgsmålet [IFU spm. nr. 24 (Alm. del)] – snarligt at invitere aftalekredsen fra 2021-aftalen til en gennemgang af sagen.
- Jeg vil selvfølgelig orientere Indfødsretsudvalget, når der er fundet en afklaring på problematikken.

[Kriminalitetstjek]

- Jeg vil gerne benytte lejligheden til også at sætte nogle flere ord på kriminalitetstjekket i forbindelse med ansøgninger om dansk indfødsret. Når ministeriet modtager en ansøgning, så undersøger ministeriet altid, om den pågældende er registreret i Kriminalregisteret. Det gælder både i forbindelse med ministeriets behandling af ansøgningen og i forbindelse med Folketingets behandling af lovforslag om indfødsrets meddelelse.
- Ministeriet undersøger også, om ministeriet tidligere har behandlet en ansøgning om den pågældende, og om der i den forbindelse er oplysninger om strafbare forhold.
- Herudover skal den pågældende selvfølgelig også selv på tro og love oplyse om strafbare forhold i forbindelse med at en ansøgning indgives.
- Det fremgår f.eks. af ansøgningsskemaet, at ansøgeren skal oplyse om alle strafbare forhold, som ansøgeren er blevet sigtet, tiltalt eller straffet for, herunder også betingede straffe, bøder og advarsler.

- Det fremgår også, at ansøgeren skal oplyse om forhold, som vedkommende har begået, men endnu *ikke* er blevet sigtet, tiltalt eller straffet for.

[Frakendelse ved svig]

- Det fremgår af indfødsretslovens § 8 A, stk. 1, at den, som i forbindelse med sin erhvervelse af dansk indfødsret har udvist svigagtigt forhold, herunder ved forsætligt at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller fortie relevante oplysninger, ved dom skal frakendes indfødsretten, hvis det udviste forhold har været bestemmende for erhvervelsen, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.
- Hvis ministeriet efterfølgende bliver bekendt med sager, hvor den pågældende har begået strafbare forhold, før vedkommende har erhvervet dansk statsborgerskab, som den pågældende ikke har oplyst om, vil ministeriet undersøge, om der kan være grundlag for at indlede en sag om frakendelse af statsborgerskabet på grund af svigagtigt forhold.

- Det vil dog altid være op til domstolene at vurdere, om der kan ske frakendelse som følge af svigagtigt forhold i en given sag.

[Afslutning]

- Tak for ordet.